

Obecné právní dějiny

Úvod k OPD

Ladislav Vojáček

1. Úvod

- 1. Úvod
 - výuka
 - literatura k Obecným právním dějinám (základní a další)
 - katedra právních dějin
 - právní historici
- 2. Stát a právo – periodizace

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

NÁSTIN PRÁVNÍCH DĚJIN

Ladislav Vojáček
Karel Schelle
Naďa Štachová
Jaromír Tauchen

PRAKTIKUM
PRÁVNÍCH
DĚJIN

3. upravené vydání

Ladislav Vojáček
a kolektiv

Vydavatelství a nakladatelství
Aleš Čeněk, s.r.o.

Právní dějiny

§ Karel Schelle a kolektiv

Vydavatelství
a nakladatelství
Aleš Čeněk, s.r.o.

Michaela
Židlická
Karel
Schelle

PRÁVNÍ DĚJINY

1

starověk

PRÁVNÍ DĚJINY

Marta Kadlecová
Karel Schelle
Renata Veselá
Eduard Vlček
Ladislav Vojáček
Michaela Židlická

EURO
LEX
BOHEMIA

PROGRAM EVROPSKÁ PRÁVNÍ STUDIA

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

EVROPSKÉ PRÁVNÍ DĚJINY

(Skriptum pro výuku v rámci
Evropských právních studií)

Ladislav Vojáček
a kolektiv

KEY Publishing

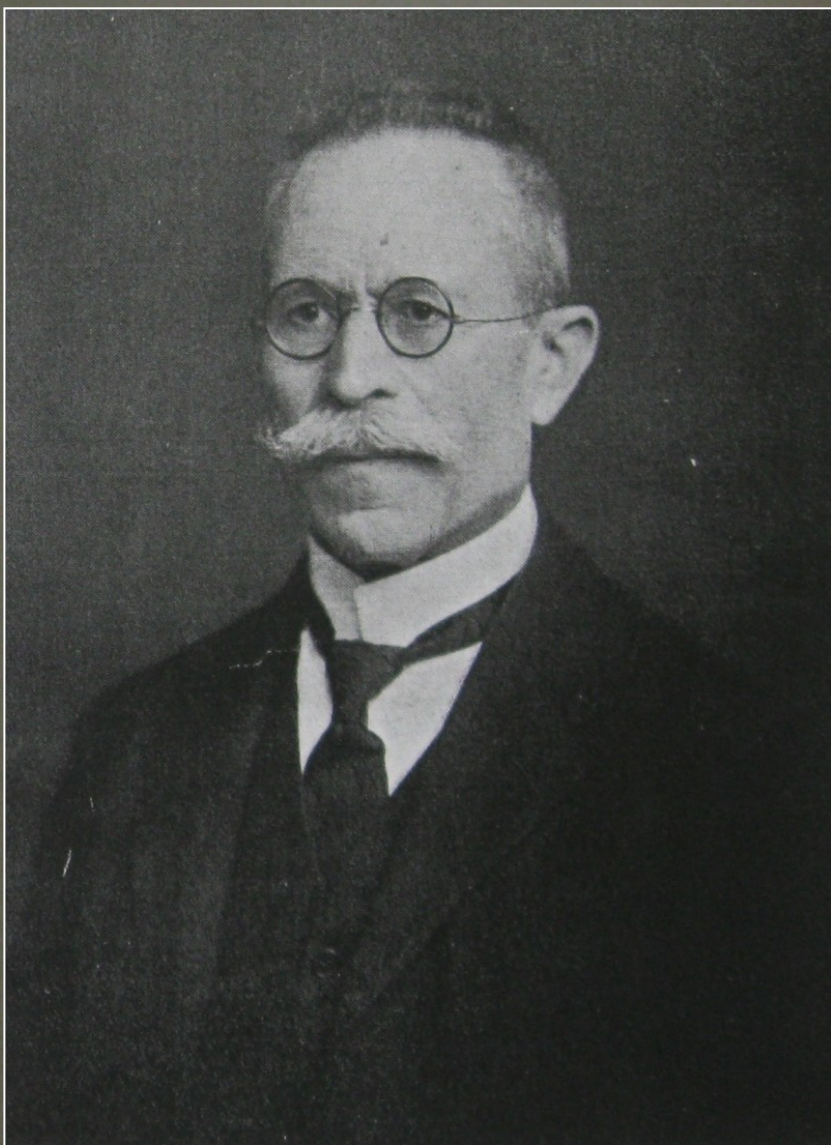
Právní dějiny integrující se Evropy

Ladislav Vojáček
a kolektiv

Edice PRÁVO

DĚJINY
VEŘEJNÉHO PRÁVA
VE STŘEDNÍ EVROPĚ.

NAPSAL

D^Ě KAREL KADLEC,
Ř. PROFESOR PRÁVNICKÉ FAKULTY KARLOVY UNIVERSITY.

ČTVRTÉ REVIDOVANÉ VYDÁNÍ.

*Ladislav Vojáček
Holešov*

F. Dlask

V PRAZE.
NÁKLadem VLASTNÍM.
VYTISKLA KNIHTISKÁRNA „TYPUS“, PRAHA-SMÍCHOV.
1928.

Jaromír Kincl a kolektiv

VŠEOBECNÉ DĚJINY STÁTU A PRÁVA

*Schváleno rozhodnutím ministerstva školství
České socialistické republiky čj. 28 814/83-31 ze dne 3. listopadu 1983
jako celostátní vysokoškolská učebnice pro studenty právnických fakult.*

*Schválilo ministerstvo školstva SSR dňa 17. 11. 1983
číslo Š 14266 ako celoštátnu vysokoškolskú učebnicu
pre právnické fakulty vysokých škôl.*

PANORAMA PRAHA 1983

Evropské dějiny práva

Hans Hattenhauer

*Hodně štěstí
k Vaším
Manoženinám
Ti přeje
Monika*

*Ladislav Půjálč
Holešov*

Marta Kadlecová Stanislav Balík ml. Karel Schelle

**Nad'a Fiedlerová
(Štachová)**

Pavel Salák

Jaromír Tauchen

Renata Veselá

Jakub Razim

Radek Černoch

Ondřej Horák

Vilém Knoll

[Small studio mark or signature]

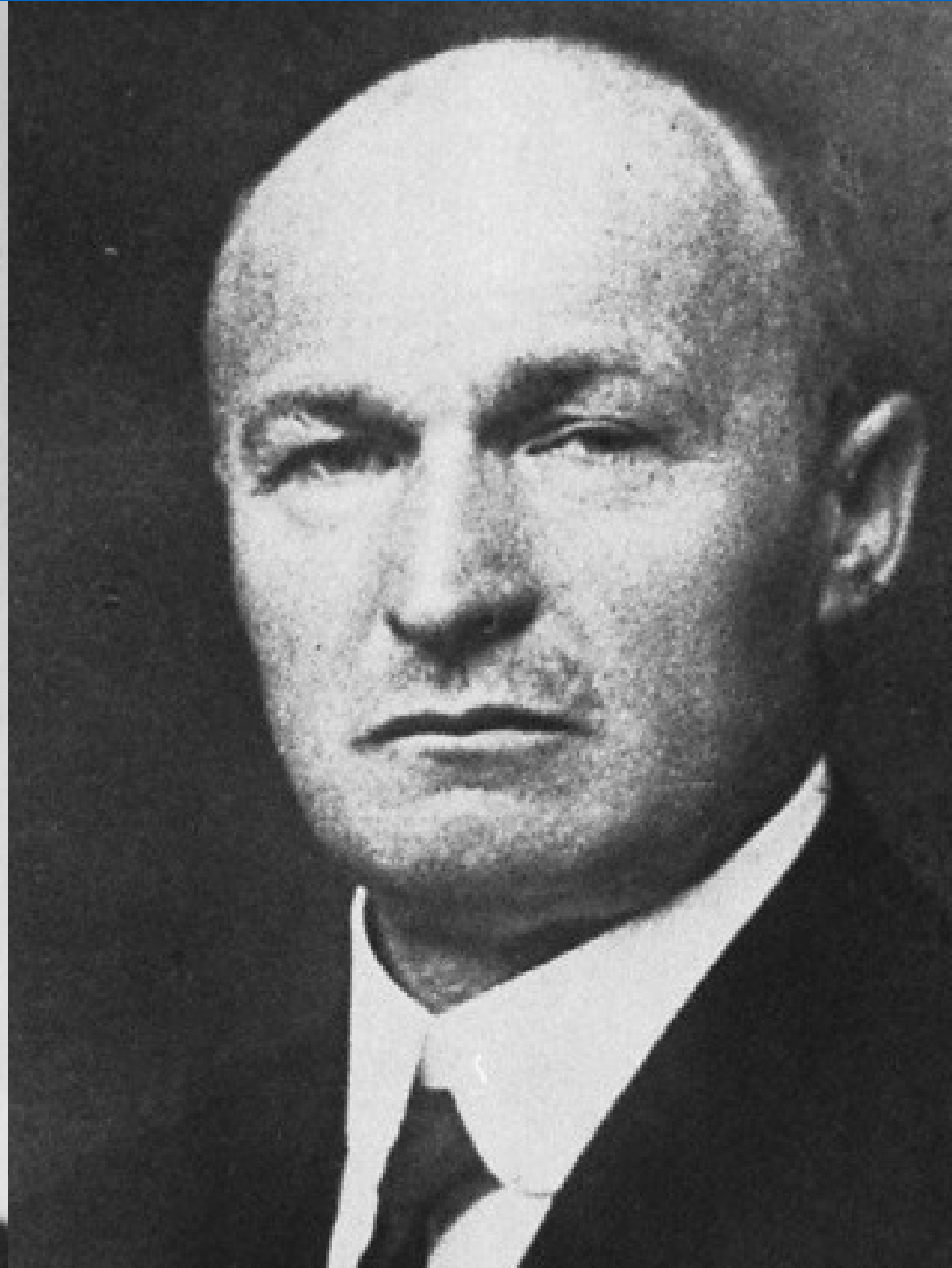
642

Prof. dr. JAROMÍR ČELAKOVSKÝ.

[Faint text below the name, likely a studio or photographer's name]

František Čáda

Bohumil Baxa

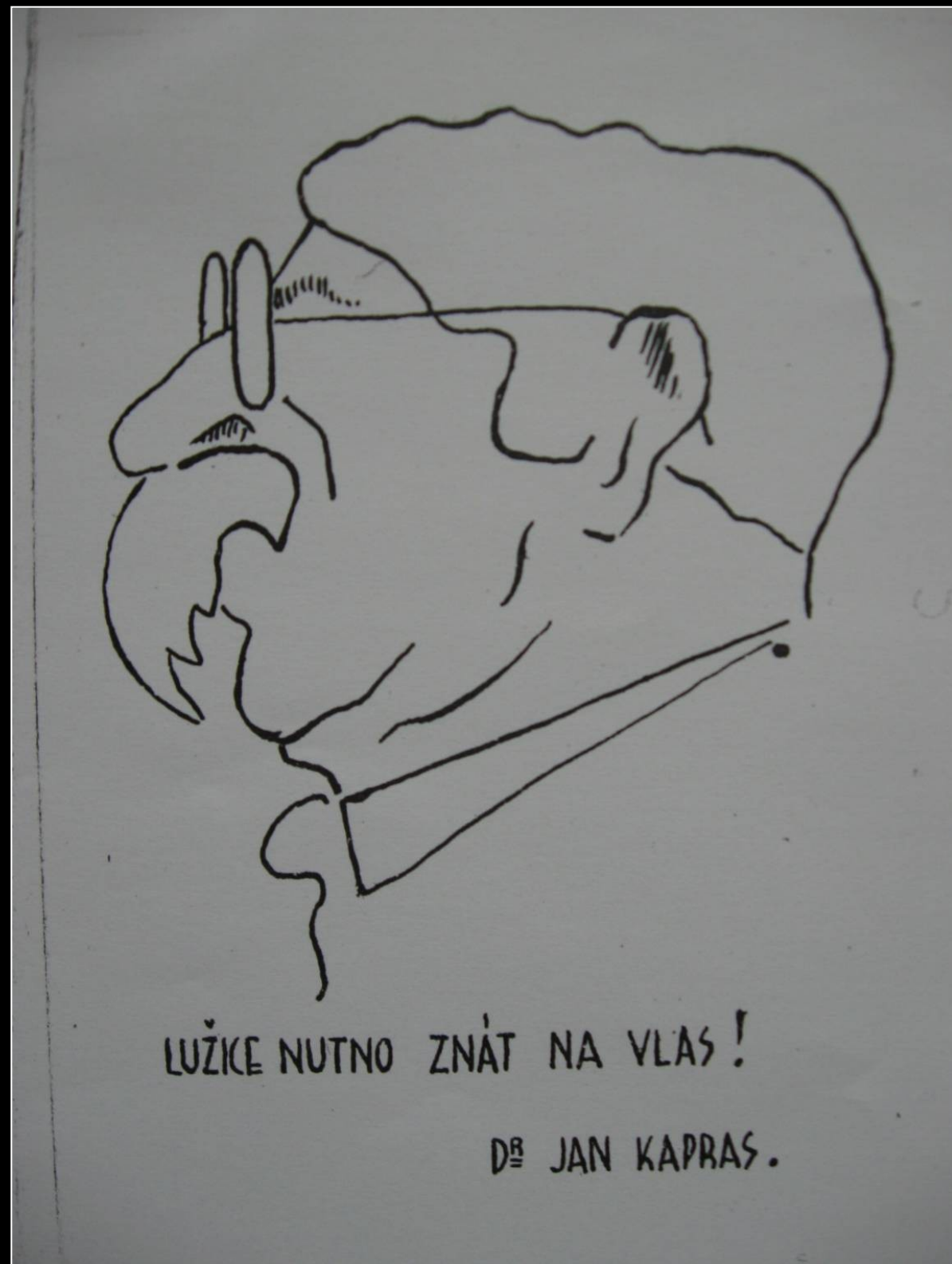

Prof. JUDr. KAREL KADLEC,
† 4. XII. 1928.

KAREL VELIKÝ BYL BÍBR.

DR MILOSLAV STIEBER.

Václav Vaněček

Eduard Vlček

Karel Malý

Vladimír Kindl

Jan Kuklík

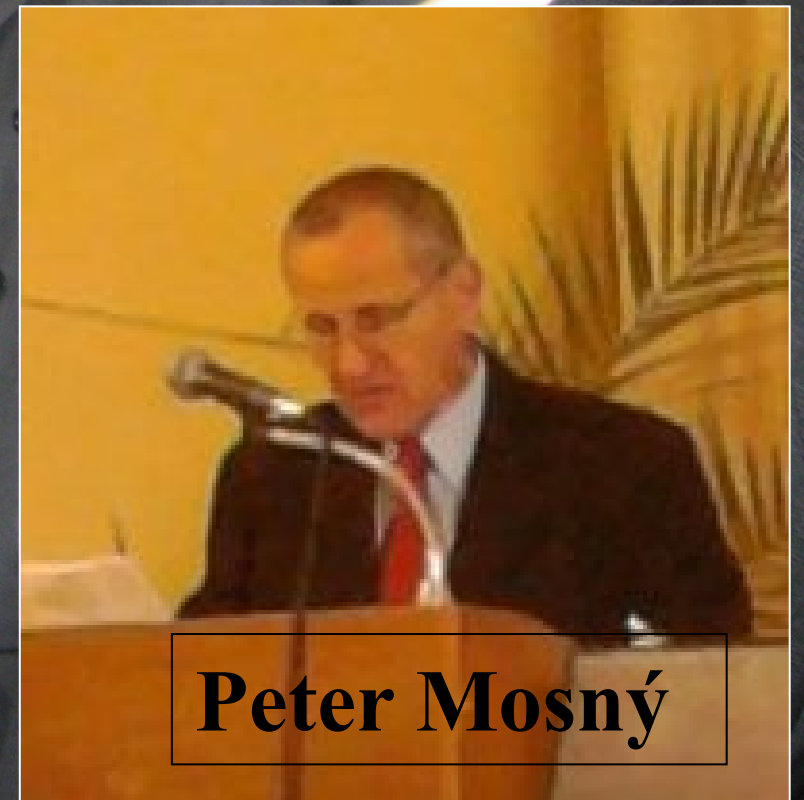
**Karolina
Adamová**

Jozef Klimko

Jozef Beňa

Peter Mosný

2. Vznik státu, periodizace

Vznik státu:

- stát (moderní slovo, dávná skutečnost?)
- vznik = postupný, dlouhodobý proces oslabování rodových struktur
 - řada podobných rysů otrokářských a feudálních států
 - raně otrokářské státy se silnou centrální mocí
 - patrimonální středověké státy

Právo (zúženě)

= normativní systém (jeden z normativních systémů), uplatňovaný(ch) ve společnosti:

- nejdůležitější normativní systém

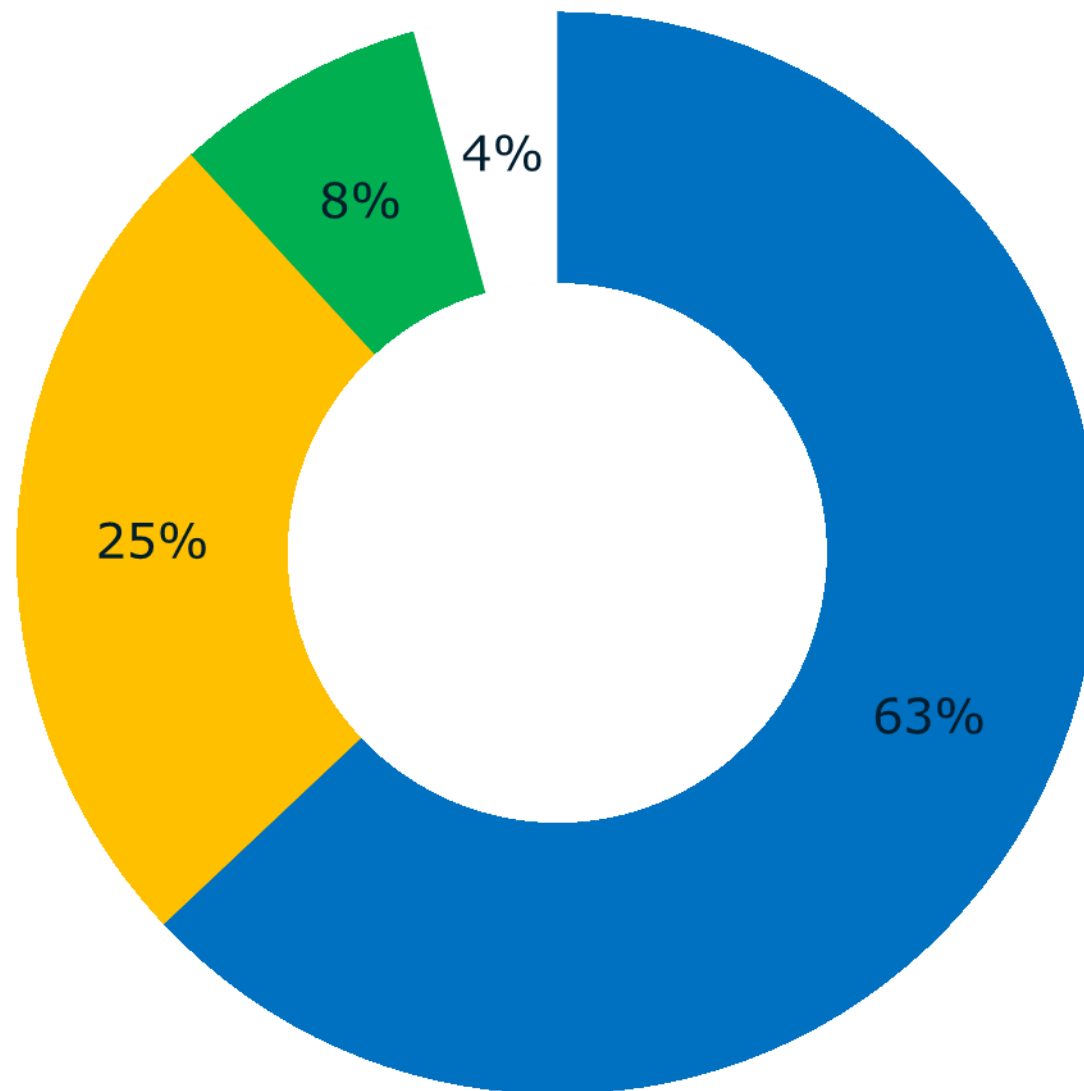
X

- spojován se státem (a odlišující se od jiných normativních systémů, především náboženství a morálky)

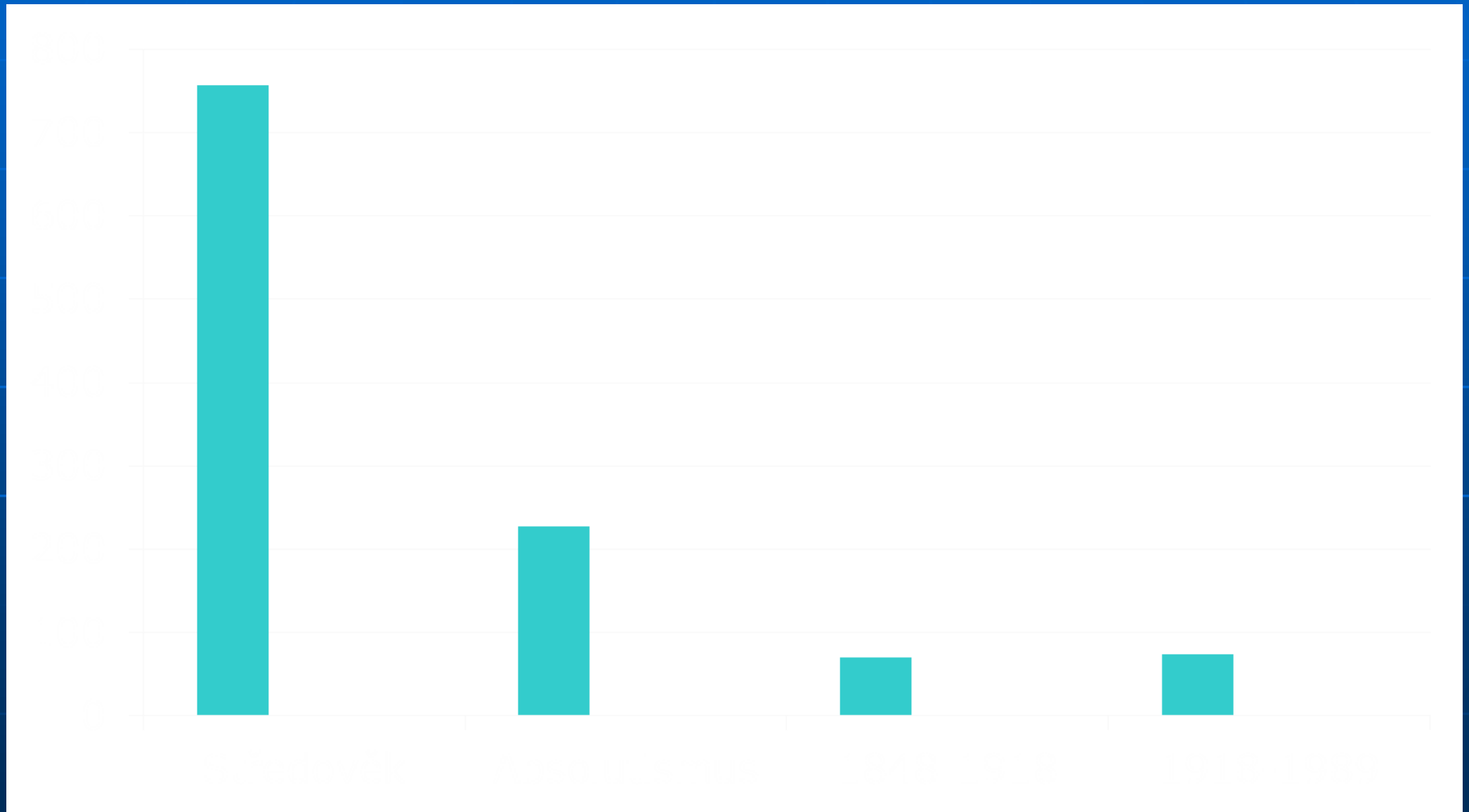
Základní typy státu a práva

1. Starověké (otrokářské) státy a právní řády
2. Středověké (feudální) státy a právní řády
3. Raně novověké (absolutistické) státy a právní řády
4. Konstituční státy a právní řády kapitalistické éry
5. Státy a právní řády sovětského typu
6. Fašistické státy a právní řády

Vývoj státu

Periodizace českých právních dějin

Starověké státy a právní řády

- raněstarověké státy (raněotrokářské, východní samovlády, východní despocie)
 - Mezopotámie, Chetitě, Čína, Indie, Egypt, Izrael
 - propojení práva, náboženství a morálky
 - obyčejové právo + soupisy práva
- vyspělé otrokářské státy
 - řecké státy a Římská říše
 - právo pro tržní hospodářství

Středověké (feudální) státy a právní řády

1. centralizující státní moc raného středověku
(patrimoniální stát, úřednický stát)

- právní obyčeje
- právo sociálně jednotné
- místní partikularismus

2. krize patrimoniálního státu (feudální rozdrobenost)

3. stavovství a stavovská monarchie

- (stavovský, statusový) právní partikularismus
- obecně: špatná vymahatelnost práva

Obecně k vývoji státu ve středověku a na začátku novověku

- 1. patrimonialní pojetí státu (úřednický stát, říše)
 - středobodem státní organizace ve středověku panovník
- 2. stát jako právnická osoba
 - moc v rukou panovníka a stavů

Raně novověké absolutistické státy a právní řády

- panovnické samovládí
- centralizace
- byrokratizace
 - ➔ nová podoba státního aparátu
- nárůst agendy
- vliv přirozenoprávních teorií
 - ➔ počátky přeměny právního řádu
- osvícenský absolutismus ve střední a východní Evropě

Konstituční státy a právní řády kapitalistické éry

- ústava = základní zákon státu
 - psaná
 - nepsaná
 - dělba moci
 - občanská práva
 - rovnost před zákonem → členění
právního řádu podle předmětu úpravy
- = právní stát

Státy a právní řády sovětského typu

- zejména Sovětské Rusko (pak SSSR) a evropské země sovětského bloku
- stát a právo jako přechodné formy
 - nenaplněný předpoklad: vítězství revoluce na celém světě
 - představa o jejich „odumírání“ (fakticky vzrůst vlivu)
 - malá úcta k právu
- formálně ústavy
- dělba moci nahrazena dělbou práce
- vedoucí úloha strany (fakticky a někdy i de iure)
- tvorba a aplikace práva = třídní přístup
- nová právní odvětví

Fašistické a nacistické státy a právní řády

- rozmanité podoby
- vůdcovský princip
- nacionalismus a uplatňování rasových teorií (nacismus)
- paternalistický přístup státu
- v právu nerespektování základních zásad zákonnosti

Děkuji za pozornost!

ZA TU PĚTKU NEMŮŽU. NEŽ JSEM ŠEL NA ZÁCHOD,
STRÍLEL MASARYK DO DĚLNÍKŮ A KDYŽ JSEM SE
VRÁTIL, BYL TATÍČEK.